

*Історико-термінологічна комісія Всеукраїнського Лікарського Товариства,
Архів Світової Федерації Українських Лікарських Товариств*

ТРИДЦЯТЬ РОКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ВІДНОВЛЕНОГО ВУЛТ

У статті висвітлено останні 30 років діяльності відновленого Всеукраїнського Лікарського Товариства, тобто з 1990 р. донині.

Ключові слова: Всеукраїнське Лікарське Товариство, ВУЛТ.

До свого теперішнього впливового становища Всеукраїнське Лікарське Товариство (ВУЛТ) пройшло довгий, тяжкий і тернистий шлях, як і весь наш народ, — до своєї Соборності та Незалежності.

Історія організації українських лікарів починається з 1910 р., коли на західноукраїнських землях у Львові постало Руське (тобто Українське) Лікарське Товариство, та невдовзі, після Лютневої революції 1917 р., коли в Петрограді звергли російського царя, й на Великій Україні у Києві постала Всеукраїнська Спілка Лікарів. Ці дві організації, як Галичини (Червоної Русі), Буковини, Закарпаття (Підкарпатської Русі), так і Наддніпрянщини, створені українськими лікарями на нашій, віками розділеній та поневоленій землі у величній часи нашого національного пробудження, є тими наріжними каменями, на яких ми будуємо своє теперішнє та майбутнє. Із цих двох організацій, як Західної так і Східної України, розпочалась історія нашої теперішньої єдиної соборної загальноукраїнської загальнолікарської організації — Всеукраїнського Лікарського Товариства (ВУЛТ), яке відновило свою діяльність у часи нового відродження 1990 р., відродившись, мов віщій і вічний птах-Фенікс, із попелу великої червоної руйни. ВУЛТ міцно стоїть на обох своїх ногах, бо опирається на обидві, як західно-, так і східноукраїнську, традиції, а не лише на одну з них. Утворення решти медичних організацій на нашій землі в раніший період треба розглядати не більш, як нашу передісторію, бо в колоніальних умовах, коли лікарі-українці в Україні були в суттєвій меншості та безправності поміж лікарями-неукраїнцями панівних націй, говорити про повноцінне громадське життя і його вплив на чужу нам окупаційну владу не доводиться, ба більше, є неприхованим блюзнірством.

Розподіл Польщі в 1939 р. між сталінським СРСР і гітлерівським Третім Рейхом та входження Галичини і Західної Волині до складу УРСР призвели до ліквідації радянською владою Українського Лікарського Товариства у Львові.

Але в результаті вимушеної еміграції в часи Другої світової війни тисячі наших лікарів об'єдналися в українські лікарські товариства на чужині (*Ганіткевич Я.В., 2004; Ганіткевич Я.В., Пундій П., 2008*).

На Батьківщині вже в умовах так званої Горбачовської перебудови конаючого СРСР 1989 р. у Києві почали гуртуватися лікарі-рухівці С. Гаврилюк, В. Городинський, В. Івасюк, С. Нечаїв, Л. Пиріг, О. Ціборовський, які започаткували організований рух українських медиків нових часів з Медичної комісії (Комісії у справах медицини при Колегії з соціальних питань) Народного Руху України (за Перебудову). Поволі почала визрівати ідея створення професійної організації українських медиків. Утворився оргкомітет зі створення Української медичної асоціації (УМА) у складі Сергія Гаврилюка, Валерія Городинського, Едвіна Задорожного, Людмили Максимець, Віктора Маргітича (з Української Гельсінської спілки), Олега Мусія, Станіслава Нечаєва, Любомира Пирого, Олекси та Людмили Соколюків, Костянтина Тринуса, Олега Ціборовського. Були напрацьовані проекти статуту та програми УМА, розповсюджені листівки-відозви по лікарнях Києва і, користуючись депутатськими правами (в умовах цензури колишнього СРСР!), були здійснені публічні звернення через газети до лікарів України депутатами Любомиром Пирогом та Станіславом Нечаєвим (*Програма Всеукраїнського Лікарського Товариства, 1990; Нечаїв С., 1990а; Нечаїв С., 1990б; Нечаїв С., 1990с*).

27 травня 1990 р. у малій залі Науково-дослідного інституту ортопедії та травматології у Києві відбулася Перша (установча) конференція Київської крайової організації УМА — Київської медичної асоціації (КМА), яка пізніше була перейменована на Українське Лікарське Товариство у Києві (УЛТК). На конференції було зареєстровано 112 представників від 47 медичних закладів Києва. Правління КМА було обрано у складі: Г. Аронова, С. Гаврилюка, В. Городинського, Е. Задорожного, В. Маргітича, О. Мусія, С. Нечаєва, Л. Пи-

рога, К. Тринуса, О. Ціборовського, В. Чмиря. Головою Київської УМА обрали Л. Пирога.

Історичного дня 30 червня 1990 р. у Києві за адресою вул. Воровського, 27, у великій залі Науководослідного інституту ортопедії та травматології, іще до набуття Україною державної незалежності, відбувся Перший (установчий) з'їзд УМА, в якому взяли участь 146 представників, що репрезентували українських лікарів із 17 областей тодішньої Української Радянської Соціалістичної Республіки. На з'їзді назву «УМА» було змінено на «ВУЛТ», оскільки, з одного боку, медсестри та інші середні медпрацівники не виявили громадської активності, а, з іншого, з огляду на традицію існування саме лікарських організацій у Києві та Львові в дорадянські часи, а після їх розгрому в Україні, відродження українських лікарських товариств в еміграції у країнах вільного світу, де є потужна українська діаспора (об'єднаних у Світову Федерацію Українських Лікарських Товариств (СФУЛТ)) і відновлення 28 квітня 1990 р. Українського Лікарського Товариства у Львові. Відродження Українського Лікарського Товариства у всеукраїнському масштабі у вигляді ВУЛТ зберігало історичний зв'язок з Українським Лікарським Товариством у Львові, організованим 1910 р., і Всеукраїнською спілкою лікарів, створеною у Києві 1917 р. На Установчому з'їзді 1990 р. в Києві було прийнято Програму, Статут організації, обрали її правління і президента. Президентом ВУЛТ було обрано відомого українського лікаря і науковця, тоді ще професора Любомира Пирога, депутата Верховної Ради УРСР (націонал-демократична фракція парламенту «Народна Рада»). Правління ВУЛТ було обрано у складі: Костянтина Тринуса (голова), Євгена Білинського, Валерія Городинського, Едвіна Задорожного, Людмили Максимець, Віктора Маргітича, Станіслава Нечаєва, Олексі Соколюка, Івана Солоненка, Олега Ціборовського, Валерія Чмиря, Левка Шевчика, Юрія Дашо, Олександра Кіцери, Юрія Калінобродського, Лесі Попиль, Юрія Шаварова, Віктора Харченка, Володимира Погорелова (Погорілого). Ревізійна комісія була обрана у складі: Олега Мусія, Сергія Гаврилюка та Олеса Олійника (пізніше перебраного на Ю. Житієва (Романенка)) (Нечаїв С., 1990b; Нечаїв С., 1990с).

Таким чином Українське Лікарське Товариство змогло відновити свою перервану діяльність у формі ВУЛТ. Потім 3–17 серпня 1990 р. на III Конгресі СФУЛТ у Києві (3–10) та Львові (11–17) ВУЛТ прийняли до СФУЛТ.

24 лютого 1992 р. (уже в незалежній Україні після референдуму 1 грудня 1991 р.) ВУЛТ нарешті зареєструвало Міністерство юстиції України за реєстраційним № 209. Засновниками ВУЛТ були: Л.А. Пиріг, І.М. Солоненко, О.М. Ціборовський, В.П. Чмир, Є.О. Білинський, О.М. Соколюк, С.В. Нечаїв, О.О. Кіцера, Л.М. Максимець, Е.М. Задорожній. Заяву в Міністерство юстиції України підписали: Л.А. Пиріг, С.В. Нечаїв та І.М. Солоненко. (див.: *Справа ВУЛТ у Міністерстві юстиції України від 20.02.1992 р.*)

7 листопада 1992 р. в Ужгороді відбувся Другий всеукраїнський з'їзд ВУЛТ та наукова конференція «Природні чинники в санаторно-курортному лікуванні». Президентом ВУЛТ повторно було обрано професора Любомира Пирога.

30 липня 1993 р. ВУЛТ пройшов перереєстрацію в Міністерстві юстиції України.

Восени 1993 р. у приміщенні Музею медицини України ВУЛТ було проведено конференцію «Медицина і українська культура».

28 квітня 1995 р. в Києві відбулася наукова конференція «Історія української медицини» та Третій всеукраїнський з'їзд ВУЛТ. Президентом обрали академіка Академії медичних наук України Л.А. Пирога, головою правління — професора І.М. Солоненка.

17 травня 1997 р. в Києві відбулася науково-практична конференція «Актуальні питання реформування охорони здоров'я в Україні». Оргкомітет включав: Є. Білинського, Т. Бліхар, Д. Заболотного, В. Князева, Л. Максимець, Я. Малес, В. Нетяженка, С. Нечаєва, Л. Пирога, Л. Порохняк-Гановську, І. Солоненка, В. Чмиря, О. Ціборовського, А. Яніну. На кафедрі військової медицини Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця відбувся Четвертий всеукраїнський з'їзд ВУЛТ. Президентом обрали академіка Академії медичних наук України Л.А. Пирога, головою правління — професора І.М. Солоненка.

28–29 травня 1999 р. в Києві відбувся П'ятий всеукраїнський з'їзд ВУЛТ з науково-практичною конференцією «Сучасні проблеми первинної медико-санітарної допомоги в Україні». Президентом було обрано академіка Академії медичних наук України Л.А. Пирога, головою правління обрали професора Л.А. Порохняк-Гановську.

18–19 травня 2001 р. у Чернівцях відбувся Шостий всеукраїнський з'їзд ВУЛТ. Президентом обрали академіка Академії медичних наук України Л. Пирога, головою правління спочатку обрали Я. Радиша, а 14 листопада того ж року — С. Нечаєва.

25–26 січня 2002 р. в Києві під час виборів до Верховної Ради України відбулася конференція ВУЛТ «Стан системи охорони здоров'я в Україні та шляхи її реформування» (Ціборовський О.М., 2002).

16–17 травня 2003 р. у Тернополі відбувся Сьомий всеукраїнський з'їзд ВУЛТ. Президентом обрано академіка Академії медичних наук України Л. Пирога, головою правління — С. Нечаєва. До складу правління ВУЛТ обрано 21 особу: Петра Петровича Бачинського (Дніпропетровськ), Бориса Олексійовича Безкаравайного (Луганськ), Євгена Олександровича Білинського (Київ), Валерія Юхимовича Волянського (Одеса), Ігора Яковича Дзюбановського (Тернопіль), Олега Олексійовича Іванцева (Львів), Бориса Олеговича Мількова (Чернівці), Олега Степановича Мусія (Київ), Світлану Олександрівну Мушак (Київ), Станіслава Владиславовича Нечаєва (Київ), Ігора Володимировича Панькова (Тернопіль), Володимира Віталійовича Погорілого (Київ), Лесю Степанівну Попиль (Івано-Франківськ), Нестора Миколайовича

Середюка (Івано-Франківськ), Богдана Григоровича Соловія (Львів), Миколу Миколайовича Тищука (Одеса), Олександра Петровича Тілікіна (Миргород), Олексія Миколайовича Хонду (Київ), Олега Михайловича Ціборовського (Київ), Валерія Павловича Чмира (Київ), Миколу Івановича Яблчанського (Харків).

У Києві 17 грудня 2004 р. на Майдані Незалежності в Будинку профспілок відбулася Всеукраїнська конференція лікарів, на якій було прийнято рішення «Утвердити Всеукраїнське Лікарське Товариство як координуючий орган діяльності громадських лікарських об'єднань у розв'язанні загальних питань професійної діяльності та соціального захисту лікарів».

21–22 квітня 2005 р. в Івано-Франківську відбувся Ювілейний Восьмий всеукраїнський з'їзд ВУЛТ, присвячений 15-річчю відновлення організації (1990—2005 рр.). Президентом обрали академіка Академії медичних наук України Л. Пирога, головою правління — С. Нечаєва. До складу правління увійшли 25 осіб: Петро Бачинський (Дніпропетровськ), Сергій Болюх (Вінниця), Євген Білинський (Київ), Ігор Герич (Львів), Віктор Глуховський (Миколаїв), Віктор Глушаков (Кривий Ріг), Ігор Дзюбановський (Тернопіль), Олег Іванців (Львів), Володимир Кравченко (Полтава), Вікторія Кудик (Ужгород), Олег Мусій (Київ), Світлана Мушак (Київ), Станіслав Нечаїв (Київ), Ігор Паньків (Тернопіль), Олег Перетяка (Луганськ), Володимир Погорілий (Київ), Леся Попиль (Івано-Франківськ), Володимир Севастьянов (Тернопіль), Нестор Середюк (Івано-Франківськ), Богдан Соловій (Львів), Микола Тищук (Одеса), Олег Ціборовський (Київ), Валерій Чмир (Київ), Михайло Чумаченко (Херсон), Микола Яблчанський (Харків). Тези доповідей налічували 911 робіт, які публікувалися у науково-практичному часописі ВУЛТ «Українські медичні вісті». Головним редактором був Л. Пиріг, заступником головного редактора — С. Нечаїв, редакційна колегія: Є. Білинський, С. Гаврилюк, О. Мусій, С. Мушак, В. Погорілий, О. Хонда, О. Ціборовський, В. Чмир, А. Яніна. Тоді на сторінках «Українських медичних вістей» (Т. 6, № 1–2 (64–65), с. 621–624) було видруковано проект етичного кодексу лікаря України для широкого обговорення (*Етичний кодекс лікаря України (проект), 2005; Пиріг Л.А., 2005*).

3–6 січня 2006 р. президент ВУЛТ доктор О. Мусій взяв участь у роботі VIII з'їзду лікарів Польщі, організованого у Варшаві Польським Лікарським Товариством.

10–12 травня 2007 р. у Вінниці відбувся Дев'ятий всеукраїнський з'їзд ВУЛТ.

Почесним президентом обрали академіка Академії медичних наук України Л.А. Пирога, Президентом — О.С. Мусія, головою правління — С.В. Нечаєва. До складу правління увійшли: Андрій Ярославович Базилевич (Львів), Тетяна Дмитрівна Бахтеєва (Донецьк), Петро Петрович Бачинський (Дніпропетровськ), Євген Олександрович Білинський (Київ), Ігор Дионізович Герич (Львів), Віктор Омелянович Глушаков (Кривий Ріг), Лілія Степанівна Григо-

рович (Київ), Євген Дмитрович Добряк (Київ), Олег Олексійович Іванців (Львів), Зиновій Романович Іваськевич (Львів), Володимир Георгійович Карпук (Луцьк), Володимир Григорович Кравченко (Полтава), Вікторія Григорівна Кудик (Ужгород), Світлана Олександрівна Мушак (Київ), Станіслав Владиславович Нечаїв (Київ), В'ячеслав Григорович Передерій (Київ), Олег Павлович Перетяка (Луганськ), Іван Мефодійович Петрук (Миколаїв), Любомир Антонович Пиріг (Київ), Микола Єфремович Поліщук (Київ), Леся Степанівна Попиль (Івано-Франківськ), Володимир Вячеславович Севастьянов (Тернопіль), Галина Вікторівна Сенкевич (Євпаторія), Нестор Миколайович Середюк (Івано-Франківськ), Микола Миколайович Тищук (Одеса), Олександр Миколайович Хвисьок (Харків), Сергій Дмитрович Хіміч (Вінниця), Олексій Миколайович Хонда (Київ), Олег Михайлович Ціборовський (Київ), Валерій Володимирович Цурдук (Херсон), Валерій Павлович Чмир (Київ), Михайло Миколайович Чумаченко (Херсон). Тези доповідей, представлених на конференції (504 роботи), публікувалися в науково-практичному часописі ВУЛТ «Українські медичні вісті». Головним редактором був Л. Пиріг, заступником головного редактора — С. Нечаїв, члени редакційної колегії: Є. Білинський, С. Гаврилюк, О. Мусій, С. Мушак, В. Погорілий, О. Хонда, О. Ціборовський, В. Чмир, А. Яніна. Документи вінницького з'їзду ВУЛТ друкувалися в загальнонаціональній пресі (*Резолюція IX з'їзду Всеукраїнського лікарського товариства, 2007*).

У квітні 2008 р. ВУЛТ у Тель-Авіві було прийнято до Європейського форуму лікарських товариств (European Forum of Medical Associations — EFMA) (*Musii O., Nechaiv S., 2008*).

У жовтні 2008 р. в Сеулі відбулося 59-те Світове лікарське зібрання — щорічний форум найпрестижнішої в світі організації лікарів — Світового лікарського товариства (World Medical Association — WMA).

Нарешті й Україна вперше за всю столітню історію українського лікарського руху отримала в особі загальноукраїнської організації лікарів — ВУЛТ — повноправне членство в цій найпотужнішій та найавторитетнішій світовій лікарській організації.

Світове лікарське товариство — не «Всесвітня медична асоціація», як інколи хибно перекладають, бо «всесвіт» явище космічне і більше, ніж «світ», і «медик» ширше, ніж «лікар», бо включає в себе і медсестер з санітарками. Оскільки WMA об'єднує лише лікарів, а не всіх медиків, точніше користуватися українською назвою «Світове Лікарське Товариство». Саме «Товариство», а не «Асоціація», бо WMA об'єднує зовсім не обов'язково саме асоціації, а національні лікарські (загальнолікарські) організації, які в різних країнах частіше мають свої власні назви, які дуже умовно перекладаються англійською як «association». Отож, хибно й неграмотно в цьому контексті зворотньо перекладати з англійської словом «асоціація» назви своїх національних відповідників у кожній країні. Світове лікарське товариство засновано ще 1947 р. 27 країна-

ми з метою об'єднання та захисту прав лікарів і пацієнтів, тепер організація нараховує понад 100 країн-членів. Штаб-квартира WMA знаходиться у Франції.

Із нагоди вступу ВУЛТ до Світового лікарського товариства 4 листопада 2008 р. в УНІАН відбулася пресконференція за участю президента ВУЛТ О. Мусія, голови правління С. Нечаєва, народного депутата України В. Карпука і журналістів українських та зарубіжних ЗМІ (*Мусій О., Карпук В., Рибчук В., 2008*).

20 листопада 2008 р. ВУЛТ пройшов перереєстрацію в Міністерстві юстиції України.

19–22 травня 2009 р. в Майнці, Німеччина, президент ВУЛТ О. Мусій взяв участь у 112-му з'їзді Німецького лікарського товариства.

5 червня 2009 р. у Києві в Національній науковій медичній бібліотеці України відбулася урочиста презентація українського перекладу другого англomовного видання «Підручника з лікарської етики» Світового лікарського товариства, здійсненого спільними зусиллями Всеукраїнського лікарського товариства та Німецького і Фінського лікарських товариств. Над українським перекладом працювало багато осіб. Найбільший внесок в українське фахове медичне редагування зробили: академік Національної академії наук України та Академії медичних наук України Ю.І. Кундієв, доцент Національного університету ім. Т. Шевченка В.Д. Радчук, магістр управління охороною здоров'я С.В. Нечаїв, доктор О.С. Мусій і доктор Н.А. Крушинська. Загальну редакцію здійснив академік Академії медичних наук України Л.А. Пиріг. Для отримання дозволу на переклад і здійснення цього першого кроку на шляху до інтеграції українських лікарів у світове співтовариство дуже багато зробили голова департаменту міжнародних зв'язків Німецького лікарського товариства доктор Рамін Вальтер Парса-Парсі (*Dr. Ramin Walter Parsa-Parsi*) та представник відділу міжнародних зв'язків Фінського лікарського товариства пан Юкка Сіюкосаарі (*Mr. Jukka Siukosaari*). ВУЛТ пишається тим, що Україні випала честь представити перший у світі переклад найновішого другого видання «Підручника з лікарської етики» («*Medical Ethics Manual*» 2nd edition), яке того ж 2009 р. оприлюднило WMA англійською мовою (*Віленський, Ю., 2009; Вілл'ємс Дж. Р., 2009; Мусій О., Нечаїв С., 2009*).

18 вересня 2009 р. у столичному місті Сербії Белграді ВУЛТ під час 16-го Симпозіуму Форуму лікарських організацій країн центральної та східної Європи (*Central and Eastern European Chambers of Physicians*) став його членом.

24–27 вересня 2009 р. в Євпаторії відбувся ювілейний Десятий всеукраїнський з'їзд ВУЛТ. Президентом було обрано О.С. Мусія (12 травня 1965 р.), головою правління — С.В. Нечаєва (30 червня 1963). До складу правління увійшли: Андрій Ярославович Базилевич (15 січня 1967 р.), Тетяна Дмитрівна Бахтеєва (27 листопада 1953 р.), Петро Петрович Бачинський (15 січня 1932 р.), Галина Василівна Бесполудіна (23 червня 1943 р.), Євген Олександрович Білінський (3 квітня 1939 р.), Олександр Петрович Волосовець (26 вересня 1961 р.), Ігор Дионізович Ге-

рич (15 жовтня 1961 р.), Віктор Омелянович Глушаков (4 лютого 1954 р.), Лілія Степанівна Григорович (12 вересня 1957 р.), Євген Дмитрович Добряк (28 лютого 1972 р.), Олександр Олексійович Зелінський (4 січня 1944 р.), Олег Олексійович Іванців (29 липня 1944 р.), Зиновій Романович Іваськевич (15 червня 1949 р.), Володимир Георгійович Карпук (19 вересня 1954 р.), Валерій Павлович Кідонь (14 жовтня 1963 р.), Володимир Григорович Кравченко (14 серпня 1938 р.), Вікторія Григорівна Кудик (2 квітня 1966 р.), Михайло Михайлович Кулик (1 травня 1986 р.), Світлана Олександрівна Мушак (22 червня 1950 р.), Костянтин Олександрович Надутий (7 червня 1957 р.), Станіслав Владиславович Нечаїв (30 червня 1963 р.), В'ячеслав Григорович Передерій (17 лютого 1943 р.), Олег Павлович Перетяка (8 серпня 1958 р.), Іван Мефодійович Петрук (2 квітня 1958 р.), Микола Єфремович Поліщук (2 травня 1944 р.), Леся Степанівна Попиль (11 травня 1959 р.), Леонід Тимофійович Ремига (28 березня 1954 р.), Галина Вікторівна Сенкевич (11 квітня 1963 р.), Нестор Миколайович Середюк (19 вересня 1941 р.), Микола Миколайович Тищук (13 жовтня 1955 р.), Олександр Миколайович Хвисьок (15 листопада 1960 р.), Сергій Дмитрович Хіміч (20 січня 1959 р.), Олексій Миколайович Хонда (13 березня 1949 р.), Олег Михайлович Ціборовський (15 жовтня 1932 р.), Валерій Павлович Чмир (7 травня 1947 р.). Матеріали X з'їзду налічували 539 робіт, які публікувалися в науково-практичному часописі ВУЛТ «Українські медичні вісті». Головним редактором був Л. Пиріг, заступником головного редактора — С. Нечаїв, редакційна колегія: Є. Білінський, С. Гаврилюк, О. Мусій, С. Мушак, О. Хонда, О. Ціборовський, В. Чмир, А. Яніна. На з'їзді серед іншого жваво обговорювалися питання підготовки до відзначення сторіччя Лікарського Товариства (*Нечаїв С., 2009a; Нечаїв С., 2009b*).

Окрім розгляду програмних питань, на ювілейному Десятому з'їзді ВУЛТ, який відбувався 24–27 вересня 2009 р., у тоді ще не окупованій росіянами Євпаторії, разом з представниками інших лікарських організацій вперше за всю нашу історію було прийнято Етичний кодекс лікаря України (*Етичний кодекс лікаря України (проект), 2009*).

На той час Україна перебувала в числі тих небагатьох країн Європи, які ще не мали Етичного кодексу лікаря. Тому його треба було приймати навіть у компромісному варіанті. До Євпаторійського кодексу було і залишається дуже багато претензій, перш за все назва. На наше переконання, він має називатися «Етичний кодекс українського лікаря». Євпаторійський кодекс можна критикувати за те, що в ньому, з одного боку, не все враховано, а з іншого — він занадто громіздкий. Він дійсно дуже компромісний. Вочевидь, загальнонаціональні документи саме такими й мають бути. Найголовніше — що він є! Щодо інших, часто різносторонніх і протилежних зауваг, застережень, доповнень та поправок до Євпаторійського «Етичного кодексу лікаря України», то їх можна і потрібно обговорювати

та покращувати цей документ у подальшому (Нечаїв С., Крушинська Н., 2009; Пиріг Л.А., 2009; Крушинська Н., Мусій О., Нечаїв С., 2010; Лазоришинець В.В., Кундієв Ю.І., Пиріг Л.А. та ін., 2010).

14–17 жовтня 2009 р. в Нью-Делі, Індія, від імені ВУЛТ його президент О. Мусій узяв участь у 60-му Світовому лікарському зібранні WMA.

16 грудня 2009 р. Президент України видав Указ № 1055/2009 «Про відзначення 100-річчя Українського Лікарського Товариства», в якому постановив: провести у вересні–жовтні 2010 р. урочисті заходи з нагоди ювілею за участю представників органів державної влади та місцевого самоврядування, громадських організацій, провідних фахівців та ветеранів лікарської справи, студентів вищих медичних навчальних закладів, учених, громадських діячів; організувати у вищих медичних навчальних закладах, науково-медичних та інших закладах охорони здоров'я науково-практичні конференції, круглі столи, присвячені значенню діяльності Українського лікарського товариства; здійснити карбування та введення в обіг у встановленому порядку ювілейної монети, а також випуск і спецпогашення поштової марки і конверта, присвячених 100-річчю Українського лікарського товариства; розглянути разом із Київською міською державною адміністрацією питання щодо створення у Києві Будинку лікаря; висвітлювати заходи з відзначення 100-річчя Українського лікарського товариства, організувати тематичні радіо- та телепередачі.

24 лютого 2010 р. Кабінет Міністрів України видав Розпорядження № 364-р «Про підготовку та відзначення 100-річчя Українського лікарського товариства», яким затвердив склад оргкомітету та План заходів з урочистого святкування ювілею на державному рівні.

До ювілею силами ВУЛТ були підготовані матеріали про історію Українського Лікарського Товариства протягом 1910–2010 рр. у вигляді книг та статей у засобах масової інформації (Мусій О., Нечаїв С., 2010a; Мусій О., Нечаїв С., 2010b; Нечаїв С., 2010).

11–14 травня 2010 р. в Дрездені президент ВУЛТ О. Мусій взяв участь у 113-му з'їзді лікарів Німеччини.

13–16 жовтня 2010 р. у Ванкувері, Канада, відбулося 61-ше Світове Лікарське Зібрання WMA, у роботі якого взяв участь президент ВУЛТ О. Мусій (Мусій О., Нечаїв С., 2010).

31 травня–3 червня 2011 р. в м. Кіль, Німеччина, від імені ВУЛТ його президент О. Мусій узяв участь у 114-му з'їзді лікарів Німеччини (Deutsche Aertztetag) у якості спостерігача.

23–25 червня 2011 р. президент ВУЛТ О. Мусій у Брюсселі взяв участь у роботі Європейського форуму лікарських товариств (Всесвітня організація охорони здоров'я).

11 серпня 2011 р. ВУЛТ та 6 фахових професійних саморегулювальних організацій України підписали Меморандум про заснування коаліції громадських організацій України «Фахова рада».

7–10 вересня 2011 р. в Несебрі, Болгарія, президент ВУЛТ О. Мусій узяв участь у 2-му міжнародно-

му конгресі Південно-Східного європейського лікарського форуму (Southeast European Medical Forum — SEEMF) і виголосив на ньому доповідь.

28–30 вересня 2011 р. у Харкові відбувся 11-й з'їзд ВУЛТ, на якому було розглянуто наступні програмні питання: 1) організація до- та післядипломної освіти лікарів в Україні та світі; 2) реформування системи охорони здоров'я, лікарське самоврядування в Україні та світі; 3) профілактична медицина, сімейна медицина — сучасний стан та перспективи розвитку в Україні; 4) історія української медицини, 100-річчя ВУЛТ, 150-річчя Харківського медичного товариства; 5) нове в медицині за різними спеціальностями. Президентом ВУЛТ обрали О.С. Мусія, головою правління — С.В. Нечаєва. До складу правління ВУЛТ увійшли: Андрій Ярославович Базилевич, Петро Петрович Бачинський, Євген Олександрович Білінський, Олександр Петрович Волосовець, Сергій Федорович Джердж, Зіновій Романович Іваськевич, Даніель Таїрович Карабаєв, Володимир Георгійович Карпук, Василь Михайлович Князевич, Михайло Михайлович Кулик, Світлана Олександрівна Мушак, Станіслав Владиславович Нечаїв, Ігор Володимирович Паньків, Олег Павлович Перетяка, Іван Мефодійович Петрук, Микола Єфремович Поліщук, Леся Степанівна Попиль, Галина Вікторівна Сенкевич, Микола Миколайович Тищук, Орест Миронович Тушницький, Роман Миколайович Фіщук, Олександр Миколайович Хвисяк, Олексій Миколайович Хонда. Почесними членами ВУЛТ обрано Олега Михайловича Ціборовського та Валерія Павловича Чмиря. Матеріали XI з'їзду налічували 659 робіт, які публікувалися в науково-практичному часописі ВУЛТ «Українські медичні вісті». Головним редактором був С. Нечаїв, редакційна колегія: Є. Білінський, С. Гаврилюк, О. Мусій, С. Мушак, Л. Пиріг, О. Хонда, О. Ціборовський, В. Чмир, А. Яніна. Тоді в «Українських медичних вістях» (Т. 9, № 1–4 (72–75), с. 387–391) було видруковано остаточну версію Етичного кодексу лікаря України, який було прийнято в Євпаторії 2009 р. на ювілейному 10-му з'їзді ВУЛТ, об'єднаного з іншими лікарськими організаціями (*Етичний кодекс лікаря України, 2011*).

Особлива увага на харківському з'їзді була приділена відзначенню 100-річного ювілею організації та її сьогоденню, чому було присвячено кілька програмних доповідей (Нечаїв С., 2011a; Нечаїв С., 2011b; Нечаїв С., 2011c).

12–15 жовтня 2011 р. у Монтевідео, Уругвай, відбулося 62-ге Світове лікарське зібрання WMA, в якому взяв участь президент ВУЛТ О. Мусій.

19–21 квітня 2012 р. президент ВУЛТ О. Мусій з робочим візитом відвідав Єреван (Вірменія) і взяв участь як доповідач у роботі Європейського форуму лікарських товариств.

Протягом 1–5 травня 2012 р. делегація ВУЛТ на чолі з президентом О. Мусієм на запрошення Ізраїльського лікарського товариства з робочим візитом відвідала Тель-Авів і Єрусалим та з ознайомчим — Віфлеєм, Назарет і Хайфу.

22–25 травня 2012 р. в Нюрнберзі, Німеччина, від імені ВУЛТ його президент О. Мусій узяв участь у 115-му з'їзді лікарів Німеччини (Deutsche Aerztetag) у якості спостерігача.

У липні 2012 р. зареєстрували коаліцію громадських організацій «Фахова рада України», ініціатором створення якої було ВУЛТ.

12–15 вересня 2012 р. у сербській столиці Белграді на 3-му міжнародному конгресі Південно-Східного європейського лікарського форуму президент ВУЛТ О. Мусій виступив доповідачем та його було обрано віце-президентом цієї організації.

10–13 жовтня 2012 р. у Бангкоку, Тайланд, відбулося 63-тє Світове лікарське зібрання WMA, на якому Україну представляв президент ВУЛТ О. Мусій.

21–23 березня 2013 р. президент ВУЛТ О. Мусій відвідав з робочим візитом Ригу (Латвія), і взяв участь як представник від України у роботі Європейського форуму лікарських товариств.

11–12 травня 2013 р. на острові Кос — батьківщині древньогрецького лікаря Гіппократа — президент ВУЛТ О. Мусій взяв участь у засіданні Правління Південно-Східного європейського лікарського форуму та відвідав Асклепійон — місце надання медичної допомоги стародавнім грекам.

28–31 травня 2013 р. в ГанOVERі, Німеччина, президент ВУЛТ О. Мусій від імені організації взяв участь у 116-му з'їзді лікарів Німеччини (Deutsche Aerztetag) у якості спостерігача.

5–7 вересня 2013 р. у Києві відбувся 12-й з'їзд ВУЛТ, під час якого було розглянуто наступні програмні питання: 1) медична до- та і післядипломна освіта: сучасний стан та перспективи розвитку; 2) стан реформування системи охорони здоров'я в Україні; 3) сучасний стан та перспективи розвитку профілактичної медицини в Україні, світовий досвід; 4) нове в медицині за спеціальностями. Президентом ВУЛТ було обрано О.С. Мусія, головою правління — С.В. Нечаєва. Правління ВУЛТ обрали у такому складі: Андрій Ярославович Базилевич, Петро Петрович Бачинський, Євген Олександрович Білинський, Олександр Петрович Волосовець, Сергій Федорович Джердж, Андрій Олегович Іванців, Роман Романович Ілик, Даніель Таїрович Карабаєв, Володимир Георгійович Карпук, Василь Михайлович Князевич, Михайло Михайлович Кулик, Аким Ізраїлович Літвак, Світлана Олександрівна Мушак, Костянтин Олександрович Надутий, Станіслав Владиславович Нечаїв, Ігор Володимирович Паньків, Олег Павлович Петряка, Іван Мефодійович Петрук, Микола Єфремович Поліщук, Леся Степанівна Попиль, Володимир Остапович Семенів, Галина Вікторівна Сенкевич, Микола Миколайович Тишук, Борис Васильович Ткач, Орест Миронович Тушницький, Олександр Миколайович Хвисяк, Олексій Миколайович Хонда, Валерій Володимирович Цурдук. Тези доповідей налічували 634 роботи, головним редактором був С. Нечаїв, редакційна колегія: Є. Білинський, С. Гаврилюк,

О. Мусій, С. Мушак, Л. Пиріг, О. Хонда, О. Ціборовський, В. Чмир, А. Яніна.

Протягом кількох років до кінця 2013 р. президент Всеукраїнського Лікарського Товариства Олег Мусій та голова правління ВУЛТ Станіслав Нечаїв працювали у громадських радах при Міністерстві охорони здоров'я України, профільного Комітету Верховної Ради та Київської міської державної адміністрації, представляючи там Всеукраїнське Лікарське Товариство.

Коли голова правління ВУЛТ Нечаїв Станіслав Владиславович став помічником міністра охорони здоров'я України і у зв'язку з перевантаженістю та неможливістю суміщення державної служби і громадської посади, у серпні 2014 р. новим головою правління було обрано Миколу Миколайовича Тищука.

16–18 жовтня 2014 р. у м. Чернівці на базі Буковинського державного медичного університету відбувся XV Конгрес СФУЛТ, присвячений 70-річчю Буковинського державного медичного університету та 30-річчю першого конгресу СФУЛТ. Матеріали налічували 949 робіт, головним редактором був С. Нечаїв, редакційна колегія: Є. Білинський, С. Гаврилюк, Н. Крушинська, О. Мусій, С. Мушак, Л. Пиріг, О. Хонда, О. Ціборовський, А. Яніна. Одночасно з проведенням XV Конгресу СФУЛТ відбувся позачерговий 13-й з'їзд ВУЛТ, на якому керівні органи організації не переобиралися.

30 червня 2015 р. Історико-термінологічною Комісією ВУЛТ спільно з Національною науковою медичною бібліотекою України та Національним музеєм медицини України проведено День історичних читань «Українська медицина у віках», який було присвячено 25-річчю відновлення ВУЛТ. Основні питання читань: 1) перші товариства лікарів в Україні; 2) 25 років ВУЛТ — відновленому Товариству українських лікарів; 3) перші центри медичної освіти; визначні постаті і наукові школи; 4) подвижники від медицини; українські лікарі — жертви репресій.

Зі вступним словом виступив академік Національної академії медичних наук України, почесний президент ВУЛТ Любомир Пиріг, вітальні промови виступили народний депутат України, голова Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я Ольга Богомолець, народний депутат України, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, Президент Всеукраїнського Лікарського Товариства Олег Мусій, генеральний директор Національної наукової медичної бібліотеки України Раїса Павленко, директор Національного музею медицини України, професор Вадим Шипулін.

Із доповідями виступили: Станіслав Нечаїв (Київ), Тарас Никула (Київ), Дмитро Назаренко (Київ), Федір Ступак (Київ), Борис Ткач (Хмельницький), Дмитро Милославський (Харків), Аким Літвак (Одеса), Павло Яворський (Житомир), Олег Ціборовський (Київ), Ігор Паньків (Тернопіль), Валерій Цурдук (Херсон), Раїса Павленко (Київ), Олена Антонюк (Київ).

Ювілейний 14-й з'їзд ВУЛТ, присвячений 25-річчю відновлення товариства відбувся 9–12 вересня 2015 р.

в Одесі спільно з VI Конгресом Південно-Східного європейського лікарського форуму. Програмні питання XIV з'їзду ВУЛТ: 1) 25-річчя відновлення ВУЛТ. На шляху до лікарського самоврядування; 2) реформування системи охорони здоров'я в Україні; 3) військова медицина та медицина катастроф, реабілітація та відновна медицина; 4) демографічна криза в Україні та проблеми репродуктивного здоров'я. Мультидисциплінарний підхід. 5) нове в медицині за спеціальностями.

30 червня 2016 р. у Києві відбулася наукова історико-термінологічна конференція ВУЛТ «Українська лікарська лексикографія (називництво)», присвячена 25-річчю видання першого медичного словника 1991 р. Зі вступним словом виступив академік Національної академії медичних наук України Любомир Пиріг. Вітальні промови виголосили Олег Мусій, Станіслав Нечаїв, Раїса Павленко з Києва та Микола Тишук з Одеси. Доповіді надійшли від Світлани Булах, Сергія Гаврилюка, Лідії Корнілової, Ніни Крушинської, Акіма Літвача, Зеновія Масного, Валентини Мойсеєнко, Антонія Мойсея, Олега Мусія, Світлани Мушак, Дмитра Назаренка, Станіслава Нечаєва, Тараса Никули, Тетяни Остапенко, Раїси Павленко, Любомира Пирога, Миколи Тишука, Алли Ткач, Олександра Чорнобривенка, Олега Ціборовського.

За результатами конференції було прийнято резолюцію, яка серед іншого постановила: об'єднати зусилля для покращення українського лікарського називництва, перевидати чи видати пробними накладками Медичний словник лікарських рослин (російсько-латинсько-український з п'ятьма слов'янськими відповідниками) О. Мусія, виправлене та доповнене видання Стоматологічного словника С. Мушак та С. Нечая, Кардіологічний словник за редакцією С. Гаврилюка, С. Нечая та О. Чорнобривенка, Акушерсько-гінекологічний словник С. Нечая, Анатомічний словник С. Нечая, Українсько-польський лікарський словник С. Нечая, Нефрологічний словник Л. Пирога тощо.

18 листопада 2016 р. у Києві було проведено позачерговий 15-й з'їзд ВУЛТ.

Історичного дня 30 червня 2017 р. у Києві за адресою вул. Льва Толстого, 7, відбулася щорічна наукова історико-термінологічна конференція ВУЛТ «100-річчя Всеукраїнської Спілки Лікарів». Присутні заслухали вступне слово почесного президента ВУЛТ та СФУЛТ академіка Національної академії медичних наук України Л. Пирога, яке зачитав С. Нечаїв. У ньому Любомир Антонович особливо наголосив на необхідності знати нашу історію, бути патріотами, відроджувати нашу термінологію, компетентно провадити реформування системи охорони здоров'я України. Після програмної доповіді голови Історико-термінологічної комісії ВУЛТ С. Нечаєва «100-річчя Всеукраїнської Спілки Лікарів» з відповідними доповідями виступили: Аурелія Відьма («З історії українського наукознавства»), Олена Гордjenко («Спадок людяності й милосердя. Метаєтика — філософія комунікативної гармонії та забезпе-

ченої інтеграції»), Аким Літвач («Про історію медичного халата»; «Зародження безплатної амбулаторної медичної допомоги»), Валентина Мойсеєнко («Благодійний фонд Пелагеї Терещенко для допомоги важкохворим пацієнтам»), Станіслав Нечаїв («Деякі проблеми укладання українсько-білоруського медичного словника»; «Назви деяких лікарських рослин з їхніми латинськими та туркменськими відповідниками»; «Лікарські товариства в Україні»), Тарас Никула («Міжнародна медаль імені Марії Кюрі за вклад осередку ВУЛТ Національного медичного університету імені О.О. Богомольця в мінімізацію наслідків Чорнобильської катастрофи»), Іван Сорока («Життя і наукова діяльність видатного українського акушера-гінеколога Григорія Федоровича Писемського») та Олег Ціборовський («Роль лікарів в Українській національній революції»), який нагадав присутнім початок історії нинішньої організації, наголосивши на нерозривному зв'язку з ідейними попередниками зі Всеукраїнської Спілки Лікарів. Учасники наукової історико-термінологічної конференції ВУЛТ одностайно прийняли Резолюцію, в якій постановили: 1) у рік святкування 100-літнього ювілею Української національної революції поставити перед органами влади України питання щодо відзначення 100-річного ювілею Всеукраїнської Спілки Лікарів на державному рівні; 2) здійснити подання на нагородження активістів ВУЛТ державними нагородами України; 3) видати пробними накладками напрацювання Історико-термінологічної комісії Всеукраїнського Лікарського Товариства «Англо-український кардіологічний словник», «Українсько-білоруський медичний словник» та «Українсько-латино-туркменський словник лікарських рослин». Насамкінець С. Нечаїв провів презентацію термінологічно-тлумачного словника «Нефрологія» за редакцією академіка Національної академії медичних наук України Л. Пирога.

28–30 вересня (1 жовтня) 2017 р. в Кам'янці-Подільському відбувся 16-й з'їзд ВУЛТ.

Делегати XVI з'їзду Президентом ВУЛТ обрали знову Олега Мусія. Правління ВУЛТ обрали у такому складі: Андрій Ярославович Базилевич, Ігор Петрович Вакалюк, Олександр Петрович Волосовець, Андрій Петрович Гук, Олег Романович Дуда, Ніна Іванівна Дурдикулієва, Тарас Михайлович Кавецький, Даніель Таїрович Карабаєв, Володимир Олександрович Колоденко, Володимир Васильович Короленко, Юрій Анатолійович Корягін, Володимир Григорович Кравченко, Вікторія Григорівна Кудик, Віктор Павлович Кукоба, Михайло Михайлович Кулик, Аким Ізраїльович Літвач, Марія Олександрівна Луценко, Ірина Петрівна Мазур, Петро Євстахійович Мазур, Світлана Олександрівна Мушак, Костянтин Олександрович Надутий, Ігор Володимирович Найда, Станіслав Владиславович Нечаїв, Мирон Миколайович Островський, Лідія Дмитрівна Панделі, Ігор Володимирович Паньків, Олег Павлович Перетяка, Надія Петрівна Поліванова, Леся Степанівна Попіль, Ірина Володимирівна Седченко, Галина Вікторівна Сенкевич, Нестор Миколайович Середюк, Сергій Миколайович Скрипка,

Юрій Олексійович Смішук, Микола Миколайович Тишук, Борис Васильович Ткач, Олександр Костянтинівич Толстанов, Сергій Дмитрович Хімич, Олексій Миколайович Хонда, Валерій Володимирович Цурдук, Степан Васильович Шведюк, Михайло Романович Шмідт, Олена Володимирівна Юзвішина, Анна Петрівна Ярмола. Члени нового Правління ВУЛТ головою залишили Миколу Миколайовича Тищука.

6 липня 2018 р. в Києві за адресою вул. Льва Толстого, 7 відбулася Наукова історико-термінологічна конференція ВУЛТ «100-річчя Міністерства народного здоров'я та опікування України і лікарське самоврядування». З вітальними промовами виступили: президент Національної академії медичних наук України академік Національної академії медичних наук України Віталій Іванович Цимбалюк, професор Ірина Петрівна Мазур та голова Історико-термінологічної комісії ВУЛТ Станіслав Владиславович Нечаїв. Було відібрано 16 доповідей: «100-ліття Міністерства народного здоров'я і державного опікування Гетьманату» (С.В. Нечаїв, Київ); «Штрихи до портрета професора Василя Дмитровича Братуся» (Р.І. Павленко, Л.Б. Долинна, Київ); «Медичні бібліотеки в системі охорони здоров'я України: історія та сучасність» (Т.А. Остапенко, С.М. Науменко, Київ); «Сучасні тренди педіатричної школи професора В.М. Сідельникова: до 90-річчя з дня народження» (О.П. Волосовець, С.П. Кривоустов, А.Я. Кузьменко, М.П. Прохорова, І.О. Логінова, О.Л. Дзюба, Н.Т. Макуха, С.М. Гнатюк, В.М. Райош, С.В. Іорданова, О.Ф. Черній, В.Є. Хоменко, І.М. Криворук, Н.М. Царьова, Н.В. Баликіна, Л.М. Гелескул, Київ); «Три покоління одеських лікарів із роду Дітерихсів» (А.І. Літвак, Одеса); «Лікар з великої літери (до 15-ї річниці смерті академіка Любові Трохимівни Малої)» (Г.Д. Фадеєнко, Д.К. Милославський, Харків); «В.П. Жалко-Титаренко — історична постать в українській анестезіології» (Ю.І. Марков, Київ); «Корифей української педіатрії, дитячої кардіології, ревматології, засновник української школи дитячих інфекціоністів, академік, професор Петро Степанович Мошнич (до 90-літнього ювілею)» (Ю.В. Марушко, О.П. Мошнич, Київ); «Скит пречистої — загублена святиня милосердя та благодійності» (Т.Д. Никула, В.О. Мойсеєнко, І.П. Тарченко, І.М. Сорока, Київ); «Християнські осередки допомоги нужденним» (В.О. Мойсеєнко, І.П. Тарченко, Київ); «Деякі труднощі кардіологічної термінології» (Н.А. Крушинська, С.В. Нечаїв, Київ); «Термінологічні аспекти міждисциплінарного підходу у лікуванні пацієнтів з гострими отруєннями» (О.А. Лоскутов, Ю.І. Марков, С.М. Недашківський, Київ); «Українські назви деяких лікарських рослин з їхніми латинськими та туркменськими відповідниками» (С.В. Нечаїв, Київ); «Хвороби» та шляхи оздоровлення української медичної термінології» (О.Ом. Кіцера, Львів); «Лікарське самоврядування: 13 років по пустелі» (С.О. Мушак, С.В. Нечаїв, Київ); «11 перегляд міжнародної класифікації хвороб» (С.В. Нечаїв, Київ). На науковій історико-термінологічній конференції ВУЛТ «100-річ-

чя Міністерства народного здоров'я та опікування України і лікарське самоврядування» була прийнята резолюція, яку підписали почесний президент ВУЛТ академік Національної академії медичних наук України Л. Пиріг та голова Історико-термінологічної комісії ВУЛТ магістр С. Нечаїв. Учасники конференції постановили: 1) поставити перед органами влади України питання щодо необхідності якнайшвидшого прийняття закону про лікарське самоврядування; 2) об'єднати зусилля щодо узгодження української медичної термінології на національному рівні; 3) сприяти повноцінному перекладові українською мовою 11-го перегляду Міжнародної класифікації хвороб; 4) перевидати напрацювання Історико-термінологічної комісії Всеукраїнського Лікарського Товариства та Термінологічно-глумачний словник «Нефрологія» за редакцією Л.А. Пирога.

3 липня 2019 р. відбулася Наукова історико-термінологічна конференція ВУЛТ «10-річчя прийняття Етичного кодексу лікаря України 2009 р. в Євпаторії».

14–16 листопада 2019 р. у Полтаві відбувся черговий 17-й з'їзд ВУЛТ. Було зареєстровано 425 лікарів. Серед нагороджених на з'їзді троє лікарів удостоїлися найпочеснішої медалі «За працю та звитягу у медицині»: Ярослав Ганіткевич, Віктор Лисак та Вячеслав Ждан. Відбулося 6 сесій: 1) «Українські лікарі: історія і сьогодення» (головуючі В. Ждан, О. Мусій); 2) «Безперервний професійний розвиток лікарів» (головуючі А. Базилевич, О. Волосовець, А. Літвак); 3) «Управління змінами в процесі реформування охорони здоров'я» (головуючі О. Дуда, К. Надутий, В. Колоденко); 4) «Реформування охорони здоров'я — успіхи і прорахунки» (головуючі В. Лисак, А. Бредіхіна); 5) «Розбудова системи охорони громадського здоров'я в Україні» (головуючі Т. Грузева, І. Гушук, О. Децик, Н. Полька); 6. «Основні питання медичної етики. Етичний кодекс лікаря України» (головуючі О. Мусій, С. Нечаїв, В. Цимбалюк).

15 листопада делегати XVII з'їзду Всеукраїнського Лікарського Товариства обрали знову Олега Мусія президентом ВУЛТ. Правління ВУЛТ обрали у такому складі: Андрій Ярославович Базилевич, Надія Петрівна Білічук, Олександр Петрович Волосовець, Сергій Олегович Гаврилук, Андрій Петрович Гук, Ігор Віталійович Гушук, Олег Романович Дуда, Ніна Іванівна Дурдикулієва, Олена Валентинівна Євстігнеєва, Тарас Михайлович Кавецький, Даніель Таїрович Карабаєв, Олександр Анатолійович Квартальний, Володимир Олександрович Колоденко, Світлана Петрівна Кочубайло, Володимир Григорович Кравченко, Віктор Павлович Кукоба, Аким Ізраїльович Літвак, Марія Олександрівна Луценко, Володимир Юрійович Лудчак, Ігор Олександрович Македонський, Ірина Петрівна Мазур, Петро Євстахійович Мазур, Світлана Олександрівна Мушак, Костянтин Олександрович Надутий, Ігор Володимирович Найда, Станіслав Владиславович Нечаїв, Мирон Миколайович Островський, Лідія Дмитрівна Панделі, Ігор Володимирович Паньків, Надія Петрівна Поліванова, Леся Степанівна

Попіль, Галина Вікторівна Сенкевич, Нестор Миколайович Середюк, Сергій Віталійович Сивак, Сергій Миколайович Скрипка, Юрій Олексійович Смішук, Наталія Василівна Смолинець, Всеволод Володимирович Стеблюк, Микола Миколайович Тишук, Олександр Костянтинович Толстанов, Сергій Дмитрович Хімич, Валерій Володимирович Цурдук, Степан Васильович Шведюк, Людмила Володимирівна Шупік, Анна Петрівна Ярмола. Члени нового правління ВУЛТ обрали новим головою Даніеля Карабаєва.

30 червня 2020 р. у Києві за адресою вул. Митрополита Андрея Шептицького, 5, у форматі онлайн відбулася наукова історико-термінологічна конференція ВУЛТ «110-річчя Українського Лікарського Товариства». Окрім ювілею Товариства, серед програмних питань провідним було також 100-ліття першого українського медичного словника. Зі вступним словом виступив президент ВУЛТ Олег Мусій. Вітальні промови вголосили Президент СФУЛТ Андрій Базилевич та Голова Історико-термінологічної комісії ВУЛТ Станіслав Нечаїв. На конференцію було заявлено 23 доповіді та зареєструвалися 38 учасників з Києва, Львова, Одеси, Полтави, Кременця, Луганщини, Євпаторії, а також зі США та Німеччини. Отже, навіть в умовах коронавірусного карантину ВУЛТ зміг провести наукову конференцію, яку почули не лише в Україні, включно з Кримом та Донбасом, але й у Європі та в Сполучених Штатах Америки.

17 жовтня 2020 р. після багаторічної роботи на міжнародній арені українським лікарям відкрили двері до спільної європейської лікарської сім'ї. ВУЛТ став асоційованим членом Європейської спілки лікарів-спеціалістів (European Union of Medical Specialists — UEMS). Повідомлення з цієї нагоди президент ВУЛТ О. Мусій отримав за підписом президента UEMS професора Василіуса Папалоїса та секретаря Жоао Греньо.

Подібний до ВУЛТ шлях пройшло багато лікарських організацій в інших країнах. Так, у Польщі — *Naczelna Izba Lekarska*, заснована 1921 р., відновила свою діяльність у 1989 р.; у Болгарії — *Български лекарски съюз*, заснований у 1901 р., відновив свою діяльність у 1990 р.; у Чехії — *Česká lékařská komora*, заснована 1891 р., у 1991 р. відновила свою діяльність; у Словаччині *Slovenská lekárska komora*, яка веде свою історію з 1929 р., відновила діяльність у 1990 р.

Небагато вітчизняних громадських організацій мають таку тривалу та славетну історію. Українським лікарям не просто пощастило, адже вони її вистраждали, винесли на своїх раменах, не заплямувавши чистоти білого халату кров'ю співробітництва з червоним режимом. Українське лікарське товариство радянська влада заборонила відразу, як сталінські війська за дружньої допомоги гітлерівської Німеччини, згідно з пактом Молотова — Ріббентропа, «звільнили» Західну Україну ще 1939 р.

Найважливішим чинником діяльності нашої організації є утворення її «знизу» звичайними лікарями,

стурбованими своїм становищем у системі, а не «згори» високими чиновниками від охорони здоров'я.

Всеукраїнське Лікарське Товариство як єдина загальнолікарська організація в Україні, відновлена 30 років тому відкритим нормальним демократичним шляхом самоорганізації, працює на благо українських лікарів, регулярно провадить всеукраїнські з'їзди, приймає на них резолюції та звернення до усіх владних структур щодо реформування системи охорони здоров'я та захисту прав лікарів, домагається достойної європейської оплати праці та умов роботи лікарів, уже багато років широко обговорює необхідність впровадження в Україні професійного лікарського самоврядування, будівництва соціального/службового житла для медиків на території закладів охорони здоров'я, правового супроводу та юридичного захисту лікарської діяльності, становлення повноцінної приватної лікарської практики, підвищення кваліфікації українських лікарів (у тому числі й за кордоном).

ВУЛТ з 1990 р. є членом СФУЛТ, з 2008 р. — Європейського форуму лікарських товариств, провадить широку міжнародну діяльність спільно з Німецьким Лікарським Товариством (*Bundesärztekammer*), Фінським Лікарським Товариством (*Suomen Lääkäriliitto*), Польським Лікарським Товариством (*Naczelna Izba Lekarska*), Болгарським Лікарським Товариством (*Български Лекарски Съюз*), Австрійським Лікарським Товариством (*Österreichische Ärztekammer*).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. **Віленський Ю.** (2009) Добровільно і з честю. Ваше Здоров'я. 19 червня, 24(1001): 11.
2. **Віл'ємс Дж. Р.** (2009) Підручник з лікарської етики. Пер. з 2-го англ. вид. за ред. Л. Пирога. Київ, ВУЛТ, БФ «Третє Тисячоліття», 136 с.
3. **Ганіткевич Я.В.** (2004) Історія української медицини в датах та іменах. Львів, 368 с.
4. **Ганіткевич Я.В., Пундій П.** (2008) Українські лікарі: Біобібліографічний довідник. Кн. 3. Львів, 427 с.
5. **Етичний кодекс лікаря України (проект)** (2005) Українські медичні вісті. III з'їзд ВУЛТ. Тези доповідей. Т. 6, 1–2(64–65): 621–624.
6. **Етичний кодекс лікаря України (проект)** (2009) Ваше Здоров'я. 1 травня, 17(994): 6–7.
7. **Етичний кодекс лікаря України** (2011) Українські медичні вісті. XI з'їзд ВУЛТ. Матеріали (січень–грудень). Т. 9, 1–4(72–75): 387–391.
8. **Крушинська Н., Мусій О., Нечаїв С.** (2010) Етичний кодекс лікаря України. Матеріали XIII Конгресу Світової Федерації Українських Лікарських Товариств. Львів — Київ — Чикаго: СФУЛТ, 115–116.
9. **Лазоришинець В.В., Кундієв Ю.І., Пиріг Л.А. та ін.** (2010) Прийняття етичного кодексу лікаря України — рух до моральних цінностей лікарського співтовариства. Матеріали XIII Конгресу Світової Федерації Українських Лікарських Товариств. Львів — Київ — Чикаго: СФУЛТ, 118–119.
10. **Мусій О., Карпук В., Рибчук В.** (2008) Громадські організації: чи в змозі вони допомогти галузі охорони здоров'я? Здоров'я України, 7:5.
11. **Мусій О., Нечаїв С.** (2009) До українського видання Всеукраїнського Лікарського Товариства. Підручник з лікарської етики. Віл'ємс Дж. Р. Пер. з 2-го англ. вид. за ред. Л. Пирога. ВУЛТ, БФ «Третє Тисячоліття», Київ, С. 3–5.

12. **Мусій О., Нечаїв С.** (2010a) Українське Лікарське Товариство (1910–2010). 100 років. Ямайка, Київ, 40 с.
13. **Мусій О., Нечаїв С.** (2010b) Українське Лікарське Товариство: історія та розвиток (1910–2010). Народна газета, Київ, 200 с.
14. **Нечаїв С.** (1990a) Лікувати треба саму медицину. Вечірній Київ, 25 травня, 118(13933).
15. **Нечаїв С.** (1990b) Незалежна асоціація українських лікарів. Літературна Україна, 26 липня, 30(4387).
16. **Нечаїв С.** (1990c) Незалежна організація українських лікарів. Вечірній Київ, 19 липня, 165(13980).
17. **Нечаїв С.** (2009a) Всеукраїнське Лікарське Товариство на сучасному етапі. Українські медичні вісті. Ювілейний Х з'їзд ВУЛТ. Матеріали (січень–грудень). Т. 8, 1–4(68–71): 11–15.
18. **Нечаїв С.** (2009b) Столітній ювілей Всеукраїнського Лікарського Товариства. Українські Медичні Вісті. Ювілейний Х з'їзд ВУЛТ. Матеріали (січень – грудень). Т. 8, 1–4(68–71): 79–88.
19. **Нечаїв С.** (2010) До 100-ліття Всеукраїнського Лікарського Товариства. Здоров'я України, вересень, 17(246).
20. **Нечаїв С.** (2011a) Всеукраїнське Лікарське Товариство в сучасній Україні. Українські Медичні Вісті XI з'їзд ВУЛТ. Матеріали (січень–грудень). Т. 9, 1–4(72–75): 14–19.
21. **Нечаїв С.** (2011b) Святкування столітніх роковин Всеукраїнського Лікарського Товариства. Українські Медичні Вісті XI з'їзд ВУЛТ. Матеріали (січень–грудень). Т. 9, 1–4(72–75): 83–84.
22. **Нечаїв С.** (2011c) Столітня історія Всеукраїнського Лікарського Товариства. Українські Медичні Вісті XI з'їзд ВУЛТ. Матеріали (січень–грудень). Т. 9, 1–4(72–75): 351–358.
23. **Нечаїв С., Крушинська Н.** (2009) Лікарська етика і лікарське товариство. Українські Медичні Вісті Ювілейний Х з'їзд ВУЛТ. Матеріали (січень–грудень). Т. 8, 1–4(68–71): 71–72.
24. **Пиріг Л.А.** (2005) Всеукраїнське лікарське товариство святкує 15-ліття. Ваше здоров'я, 24.
25. **Пиріг Л.А.** (2009) До проекту «Етичного Кодексу лікаря України». Ваше здоров'я, 22 травня, 20.
26. **Програма Всеукраїнського лікарського товариства** (1990) Вісник ВУЛТ, 1: 11–15.
27. **Резолюція IX з'їзду Всеукраїнського лікарського товариства** (2007) Ваше здоров'я, 26.
28. **Ціборовський О.М.** (2002) Роль Всеукраїнського Лікарського Товариства в реформуванні системи охорони здоров'я України. IX Конгрес Світової Федерації Українських Лікарських Товариств. Тези доповідей. СФУЛТ, Луганськ – Київ – Чикаго, с. 71–73.
29. **Musii O., Nechaiv S.** (2008) The Ukrainian Medical Association is going to Europe. WMA, World Medical Journal, Vol. 54, 1, March, p. 18–19.
30. **Musii O., Nechaiv S.** (2010) The Ukrainian Medical Association after entering to the WMA. WMA, World Medical Journal, Vol. 56, 5, October, p. 206.

THIRTY YEARS OF RENEWED VULT ACTIVITY

S. Nechajiv

Historical and Terminological Commission of the Ukrainian Medical Association, Archive of the World Federation of Ukrainian Medical Associations

Summary: *The article covers the last thirty years of activity of the restored Ukrainian Medical Association (UMA), i.e. from 1990 to the present.*

Keywords: *Ukrainian Medical Association, UMA.*

Адреса для листування:

Нечаїв Станіслав

01033, Київ, вул. Льва Толстого, 7

Всеукраїнське Лікарське Товариство

Тел.: +38 (050) 332-55-80; +38 (066) 596-32-63

E-mail: nechajs@ukr.net

Отримано 13.12.2020